

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Elofizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben:			
Egy évre . . . 10 kor. — fill.	Egy évre . . . 10 kor. — fill.		
Fél évre . . . 5 . . .	Fél évre . . . 5 . . .		
Negyed évre . . . 2 . . .	Negyed évre . . . 2 . . .		
Egy óra . . . 1 . . .	Egy óra . . . 1 . . .		
Egyes szám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **IIJ. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelent hirdetések jutányosabban. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Felhívás a debreczeni polgárokhoz

és azokhoz, a kiket illet.

VIII.

Azt irtam egy cikkemben, hogy addig voltam boldog, míg szántottam-veteltem, ezt a mondásomat most is fentartom, mert még addig nem tudtam azt, hogy mi az a politika, csak azóta tapasztaltam és tanultam meg, mert lapokat olvastam, hazafias beszédek hallgattam, még az országgyűlésen is, mint hallgató, magamnak tapasztalást szereztem, Debreczen város közgyűlésén a közügyek tárgyalásait figyelemmel hallgattam és a városom előljáróinak a működését bíraltam, őseinknek a történeteit olvastam és arra a tapasztalatra jutottam, hogy mindenütt a németnek a keze működik.

Eszembe jut a németiség praktikája: „tedd szegénnyé a magyart, a viszálykodás magvát hintsd el közöttük, hogy egyet ne értsenek, akkor megveri az magamagát.“ Ez, úgy látszik, már megvan közöttünk. Igaz ugyan, hogy magyar kormányunk van, de Bécsből intézkednek felette. Már pedig úgy tudom, hogy a főispánokat is a kormány nevezi ki; akkor aztán jöhet a szabad választás és a diszembledék; mert mit cselekedett Dégenfeld főispánja alatt? Ebédek adott, arra meglettek hiva a gyászmagyarok is, mert a főispán vagy tudta, vagy volt tanácsadója elég, aki megsugta neki, hogy melyik úti meg a mértéket? Mert az embereknek sok a gyengeje. Az egyiknek, vagy magának, vagy fijának, vagy vejének hivatal kell, már pedig az a főispán markába volt szoritva, ismét másinak egy darab koncz, némely részének az esett jól, hogy ott tündökölt a főispán szeme előtt, mert az is tudva volt, hogy akkor meglett, a mit óhajtott, pedig azt is tudhatták volna nagyon jól, hogy ők adják meg annak az arát, mint debreczeni polgárok, de avval nem gondoltak. Csak arra törekedtek, hogy a főispán kegyéből ki ne essenek; ezek azok a megméltelyezett emberek, a kiknek semmi orvosság nem használ, pedig ők ösmerik csak igazán a tanács bűneit; mert ők vannak a bizottságokba is be választva.

El is jár a szájak külső társaságokban, magok is a lehangosabban kárhoztatják a hatóság eljárásait; ámde mikor tenni kéne a tanács ellen, az inokba szalad a bátorság. Én tehát most itt a hírlapban, az országvilág előtt, városom polgárai előtt hivlak fel benneteket arra, hogy feleljetek meg bűneitekről! Igaz, hogy a tanács a főbűnös, annak kivált a polgármestere! De ti szabadelvű polgárok nyújtottatok a kivitelhez segédkezet; mert pártkérdéssé tett a tanács minden tárgyat és titk voltatok azok, a kik pártoltatok a tanácsot, vagy eljárását. Mégis most ganaszkodtok, hogy elvette a kaszáló birtokokokat a város és amit ígért, azt sem tartja be. És kiabátok, hogy sok az adóssága Debreczennek! Nagy a községi adó! A tanács nem tud elszámolni! Magatok is látjátok és halljátok azt, hogy még a miniszter is felhivta és utasította a tanácsot, hogy számoljon el; de azért nincs bátorságotok királyi biztost kérni a kormánytól. Vagy attól féltetek, hogy ti is beleestek a hínárba? Mert ti voltatok azok, akik a kaszáló helyszínelésnél is hittetek a tanácsnak és szépségesen aláírtatok mindeneket és belevittek másokat is a törvénytelenességbe! Mind azért azt kérdem tőletek szabadelvűnek nevezett polgárok, hogyha egyikőtök se irt volna alá annak a törvénytelen helyszínelésnek, tudott volna-e a város boldogulni? Azt hiszem, nem! Vagy ott van a kaszáló per. Vajon egy is közületek perelt-e a várossal?

Ugy tudom, hogy nem. Ott vannak a kölcsön felvételek, kik szavazták azokat meg? Ugy tudom, hogy a szabadelvűek! Ott van az a híres bérpalota, a melyikre azt ajánlotta a főmérnök, hogy meg kell venni. Ő jót áll róla, hogy 8 percentet jövedelmez, ha felépül. Fel is épült, de a patkányok foglalták el. Most ugyan már a borjúhus árulokat erővel odaszoritották. Erre is azt kérdem a főmérnöktől, akkor minek csináltatták a Dégenfeld-terre azokat a vassátrakat, ha onnan kiverték a husárosokat, csak azért, hogy a bérpalota ne álljon üresen? Kérdem tőletek szabadelvű polgárok, megszámláltatok-e már azt, hogy mennyibe került az a híres palota? És behozza-e a 8 percentet? S ha nem, fizeti-e a főmérnök a felesleget? Mert azt könnyű kimondani fekvé is, hogy

jót állok, de ha nem sikerült, álljon helyt akkor is.

Ott van a híres körutak megszavazása is, hát volt arra szükség Debreczen város lakosságának? Bizony mondhatom, hogy nem. De a főmérnöknek úgy tetszett. És mi történik a körutakkal? Ha valamely lakosnak a körutban esik a háza és el akarja adni: megveszi egy kapzsi egyén és menten folyomodik a városhoz, hogy ő építeni akar, ekkor azt a városnak meg kell venni, még pedig drágán, mert a körutban esik. De mondhatnék még számtalan olyan kiadásokat, a melyet nem volna a város kénytelen kiadni, de nem gondolnak a nép érdekével, abban meg biztosak, hogy a közgyűlés mindent megszavaz, tehát csak rakni kell a polgárságra a községi adót; mert annak tudják, hogy miye van. Az nem tagadhatja el a kutyáját sem; azt is adó alá veszik. És hiába mondja az a szegény bérlő, hogy annyit sem terem a bér földje, hogy az árenda kiteljen belőle, mégis jövedelmi adó alá veszik és azt irgalom nélkül meg kell neki fizetni. Erre is van egy szavam, azt mondom a hivatalnokoknak, meg az ügyvédeknek, doktoroknak, papoknak, hogy ha az ő jövedelmök után is községi adót kellene fizetni, akkor jobban meggondolnák, hogy miket szavazzanak meg.

De el kell hogy mondjam még a polgárok sérelmét a Nyirvíz ügyében is. Amikor ez a társulat alakult, Debreczenben nem érdekesítették annyira sem a debreczeni kaszáló birtokosokat, hogy tudatták volna velök azt, hogy egy társulat akar alakulni, amely az ő földjeit is bele veszi az ártérbe; pedig tudta Debreczen polgármestere és tanácsa, ott is voltak az alakuláson, de mi is ott voltunk, igaz ugyan csak mint hallgatók, hivatalnok, de ott a debreczeni kaszáló birtokosokról szó sem volt. Mégis mi történik? Az akkori esteli lapban Bészler Lajos tanácsnok tudatja a birtokosokkal, hogy a társulat megalakult, a hol ő kijelentette, hogy ők csak a várost képviselik, de a kaszáló birtokosokat nem. Ekkor a tanácsnokot felkerestük, a ki habozott, mondván, hogy ő irásban adta be azt, hogy csak a várost képviselik. Erre azt mondtuk, hogy akkor meg fel kellett volna olvastatni. A ta-

nácsnok látván, hogy nincs igazsága, oda módosította az ügyünket, hogy csak bizzuk rá, majd folyamodik ő a miniszterhez és jóra hoz mindenedet. És mi történt? Olyan folyamodást küldött fel, amelyre azt mondta a miniszter, hogy nem ismer minket birtokosoknak; de azért ha fizetni kell, mégis csak mi vagyunk köteles fizetni; mert ha nem fizetünk, Debreczen város hatósága hajlja be rajtunk közegeivel. És még sem képvisel minket senki a társulatnál, annyit ugyan tudok, hogy a múlt évben engemet is meghívtak elnök választásra és választmányi tagok választására, de csak magam voltam egy puszta részről és az egész puszta rész jogával szavazlattak volna, amelyre én kijelentettem, hogy én a más jogával nem rendelkezhetem, csak a magaméval; mert engem nem bízt meg senki, annál kevésbé egy puszta birtokosság, azért felkértem az elnök urat, hogy intézkedjen; de úgy látszik elfelejtette, mert még idáig semmi sem történt más egyéb, mint hogy ma is fizetjük a roppant ártért.

Irtá: **Öri Mihály**
debreczeni polgár.

Határigazítás.

Mikor Zürichben tanultam, akkor döngették lefele a régi zenecsarnok (Tonhalle) barna, odon falait. A tő partján, amelynek a közelében feküdt a ven, rozoga épület, nagyon szerettem, pihenésül, járni. Egy szerre hallgattam az embereknek és a tő habjainak beszédét s mondhatom: a viz okosabbakat beszélt, mint az emberek. Ez ma is előfordul. És a kevély emberek még az ostobákat mondják vizeszűeknek! Nos, hát a morajló, susogó viz partján sétáltam és onnet láttam a régi zenecsarnok döntögetését. Czementporos emberek, becsületes munkások, neki estek nagy otromba rudakkal és addig döföttek, amíg le nem zuhant egy-egy darab belőle. Az egyes falrészek zuhanása után óriási porfelhő kavardott. Se embert, se falat, se romot nem lehetett látni tőle.

Ilyenforma döntögetés történt mostanában itt minálunk. A Tisza fele, gonosztevő régi rendszer összeomlott — a régi főispán hatalmával együtt. És a zuhanás nyomában sűrű porfelleg, óriási kavardás kerekedett. A régi főispán emberei rettenetes fogalomzavarral sirtják az ő fejöknek elesett koronáját.

Hogy a régi főispánnak még bukásában is vannak jó emberei, a vármegyei nagyreményű (?) tisztikar is testületileg tisztelgett nála, ez nem példátlan eset. Bánffy Dezsőhöz is így jártak, ünnepi alkalmakkor, a leltári mamelukok. Igaz, hogy ma már nem járnak, mert Bánffynak végérvényesen beföllegzett. De jártak eleinte. És hamarjában egy Bánffy párt is keletkezett, amelynek a szócsöve a „Magyar Szó“ vala és eszében az járt, hogy a magyar kálvinistákat megnyergeli, a katolikusoknak és ezek között Széll Kálmánnak heczezeli, ekeppen, ha Bánffyt a hatalom székébe viszza nem juttatja is, legalább a derék Szolnok Doboka vármegyei basa ellenségeit oldalba rugja. Igaz, hogy ez a terv nem sikerült; mert a kálvinisták józan többsége

nem ült föl neki. Az is igaz, hogy a „Magyar Szó“ immár az utóját járja. De a jámbor szándék bizonyára meg volt a Bánffy-táborában. Eképen foszlik szét idővel a régi főispán hű tábora is. Egyik idő ellensége a másiknak. És az ember szíve gyarló, feledékeny. A lement napot nem szokták sokáig imádni. Aludni mennek a jó emberek. És azt igen bölcsen teszik. Mert így a rajongás észlompító mámorát kialusszák és a fölkelő napot „megujult testtel és erővel“ köszönhetik. Válgék egészségökre.

Azt az egyet azonban nem jól teszik, hogy a messzedörgő bukás nyomában olyan irgalmatlan porfelhőt kavarnak. Rosszul cselekszik, hogy a fogalomzavar porával betakarnak embert, romot és falat. Porhalmommal fedik az elvek és irányok határait, elválasztó mesgyéit.

Jól esik föltennem, hogy ez a fogalomzavar nem roszakarattól származik, hanem a bukás okozta, szívet facsaró nagy keserűségtől. De azért magam és pártom iránti kötelességem, hogy a fogalomzavart oszlassam és az eltemetett régi mesgyeket a porhalmóból kiásva határigazítást vigyek végbe.

Vegyük elő az igazság mérő láncczát.

A régi főispán bukását a liberalizmus kudarcának és a klerikalizmus diadalának híresztelik. Olyanformát emlegetnek, mindenki, aki a régi főispán ellen harczolt a klerikalizmus bajnoka, vagy legalább öntudatlan eszköze volna. Uram, Isten: hová jutottunk?! Hat még a derék kálvinista hajduk is klerikalizmus, vagy a klerikalizmus vak eszközei.

Határt igazítsunk, de azonnal.

Az a tábor, amelyik azt hirdeti, hogy a régi főispán bukása minden liberalis lélek gyász és csupán a klerikalizmus öröme, szabadelvűnek nevezi magát. De, hogy nem az, szinte fölösleges bizonyítani. Liberalizmus-e a haza régi, zaklatott jogainak egyenként való elkalmárodása? Szabadelvűség-e a szabadságnak, a haza függetlenségének bilinesbe vetése? Szabadelvűség-e fel nem használni a kedvező alkalmat, mikor a közősügyes börtön magától megnyílik? Szabadelvűség-e a választói jogosultságtól és úgy a demokratikus alkotmány szélesebb alapra fektetésétől mint „sötétbe ugrástól“ hideglelősen szabadságot megmérgezni és elnyomni? Szabadelvűség-e a politikai ellenzék mindenütt, még az egyházban is, rendszeres izzó hadjáratot pusztítani? Ha ez, uraim, szabadelvűség: akkor fából is lehet vaskarikát csinálni. Vilagos, mint a nap, hogy az a tábor, amelyik a régi főispánban az ő fejének koronáját sirtja, minden más, csak nem szabadelvű tábor. És így már ezért sem való az, hogy a régi főispán bukása fekete gyász a liberalizmuson. Inkább a liberalizmus diadalának tekinthető ez a bukás. Az új főispán a pártatlan igazság jelszavával foglalta el a maga széket. A Széll Kálmán engesztelékeny politikáját vallotta programjául. És nyíltan kijelentette, hogy nem fog irtó háborút folytatni még a függetlenségi tábor ellen sem. A régi rendszer klíkkembereinek, akik ol an sokat: hivatalokat és egyebet köszönhetnek az ő fejök immár leesett koronájának, ez a változás bizonyára fájdalmasan esik. Eshetik is De mondják meg nyíltan, hogy a hála és az önérdék zokog ki belőlök. És a liberalizmus kudarcát ne igen emlegessék. Mit keseregnek, hogy lement a nap, mikor a nap még csak most jött fel igazán!? Ha liberalisok volnának: örülnének és nem zokognának.

De azt is mondják, hogy a régi főispán bukása a kálvinista Hajdúvármegyében

„szemérméletlenül“ előtérbe tolokodó klerikalizmus csinye volt. Azt, hogy mi részük volt Wolafka urnak és társainak a főispán buktatásban, csupán a beavatottak tudhatják. Mi nem dícselkedhetünk ilyen politikai befentességgel. De kimondjuk, hogy ha volt is részük benne, az nekünk mindegy. Sőt még örülünk is, ha a szabadság egyik ellensége üti a másikat. Duobus litigantibus tertius gaudet. A mi független pártunk azonban teljesen önálló mozgalmat indított a régi főispán és a régi rendszer ellen. Mi a klerikalizmusokkal nem szöveteztünk, sem vak esz-közök nem voltunk az ő kezükben. Ha ök nem mozogtak volna: mi akkor is szerveztünk volna. És ha ök a főispánt oltalmukba vették volna: mi akkor is mozgalmat indítottunk volna. Sőt még akkor inkább. Mert a klerikalizmusokat éppen úgy a szabadság ellenségeinek tartjuk, mint az alszabadelvűeket. E kettős ellenséggel szemben még erősebb küzdelmet indítottunk volna. Minden határozottsággal tiltakozunk az ellen, hogy minket a klerikalizmusokkal összezavarjanak.

És, ha szöveteztünk volna is egy alszabadelvű vezérférfiu rendszere ellen a klerikalizmus táborral: még ebben is mi volna? Hányszor szöveteztett a magyar a törökkel a német ellen, és a némettel a török ellen. Hiszen mind a kettőt ellenségének, pogánynak tekintette. — A kurucz nóta mondja: „K é t p o g á n y közt egy hazáért omlik a vére.“

Az egyik pogány a török, a másik a német. Martinuzzi György is eképen gondolkozott. És ő, ha pápista püspök volt is, ha furfangos diplomata volt is, igaz magyar volt! Nekünk is mindegy: akár alszabadelvű, akár klerikalizmus. — Az aulikus politikát éppen úgy megvetjük, és gyűlöljük, mint a klerikalizmus politikát. Egyik az osztrák császárnak, a másik a pápának aral bennünket. Kolonics állítólag azt mondta, valóságban pedig megakarta cselekedni, hogy Magyarországot koldussá, szolgává és végre katolikussá teszi. Ezen az örökségen, az ördög palástján osztozkodtak meg az aulikusok és klerikalizmusok. És az örökség nagyobb része kétharmada éppen az aulikusoké lett, mert ök Magyarországot koldussá és szolgává teszik. A klerikalizmus pedig nagy szerényen megelégednek egy harmadrésszel, mert Magyarországot katolikussá akarják tenni. A Kolonics örököse mind a két párt. De az aulikus párt az elsősülött, mivel neki az örökségből két rész jutott. — Cöppet sem csudalatos az, hogy marakodnak egymással. Ez azonban nem azt jelenti, hogy valamelyiknek igaza van. Hanem csak azt, hogy osztrályos atyafiak. És már az úgy illik, hogy a vidám örökösök hajba kapjanak. Tépják egymást uraim, de nekünk hagyjanak békét. Nem bánjuk mi, ha mind a kettőjüket elviszi a forgószél. Ha pedig ránk fenik a fogukat: egymással szövetezzenek. Hiszen egymáshoz illenek a dícső Kolonics szent nevében.

Most már a határigazítás megeshetik. Középen van a mi földünk az igazi szabadság földje, Tőlünk jobbra fekszik a klerikalizmus földje: a pápa birtoka. — És tőlünk balra fekszik az aulikusok földje: az osztrák császár dominiuma. És jobbra is balra is éles határok választják el a mi földünket a szomszédok földjétől. — A klerikalizmustól a lelkiismereti szabadság szeretete, az aulikusoktól a magyar szabadságszeretete választ el bennünket.

És ha pártunk valamikor valamelyik veszedelmes szomszédal szövetezett: ez mindig a mi nagy elveink érdekében történt. Az egyházpolitika napjaiban az u. n. „szabadelvűek“ mellett harczoltunk a lelki ösmeret szabadságáért. A Bánffyt elsöprő obstrukció napjaiban a klerikalizmus mellett

üzdöttünk a magyar szabadságért. De mind a két esetben hívek maradtunk mi magunkhoz, a mi szent zászlónkhoz, a mi drága területünkhöz. Az egyház politikáért a „szabadelvűek” dicsértek. Bánffyért szidtak és Dégenfeldért meggyanúsítottak. Mi pedig a dicséretükből nem kértünk, a szidalmukat visszautasítottuk és a gyanúsításukat megvetjük.

Egyébb baj nincsen. Egészen jól érezzük magunkat a magunk határai között. — Melyhez hasonló jókat a két iker ellenségnek csupán azért nem kívánunk, mert, noha ábrándozóknak tartanak bennünket, nem szoktunk lehetetlenséget kívánni.

Jánosi Zoltán.

Kor és jellemrajzok.

(Dióhéjban.)

Hajdan az utszélre lesben állva ezen őszinte szavak hangoztatásával fosztották ki egymást az emberek: „Pénzedet vagy életedet!”

A világ, de különösen benne az ember, nagyot változott.

A modern fosztogatók nem leselkednek többé az utszéleken, hanem a legutóbbi divat szerint öltözködve „mint finom modoru és kifogástalan műveltségű urak” a szalonokban szórakoznak és főznek terveket, még pedig bámulatos óvatossággal és leleményességgel. Innen van, hogy bár ezerszerre több ma a gazember mint régen volt, mégis csupán csak egy hivatalos hóhér van és annak is olyan ritkán akad teendője.

A társadalom kétféle elemből áll, u. m. elődiekből és áldozatokból.

Az elődiek részint mások anyagi javát harácsolják el, részint erkölcsi javakon élődnek, — és pedig a legutóbbi divat szerint, modorosán.

Az áldozatok pedig templomba járnak, imádkoznak, szebb jövőt remélnek és az elődieket ártatlan vérükkel és zsirokkal táplálva nyomorultul elvesznek. Megérdemlik. A gyávák sorsa ez.

A „barátság” mint tiszteletreméltó fogalom nem létezik többé.

Miből lesz ma a barátság? Abból, hogy esznek-isznak, dorbézolnak és egymással összetegeződnek az emberek. És mivel peccsételik meg ezt a szövetséget a „jó barátok”? Azzal, hogy a leghitványabb részrehajlás és a legszenyesebb igazságtalanság alkalkalmazásával a náloknál önértetesebb és becsületesebb embert, a ki nem szívesen tegeződik, megrövidítik és a mivel ez utóbbi megrövidítik, „tegező barátjoknak azzal kedveskednek”. . . Ez a modern jóbarátság signaturája.

Vannak azonban igazi jóbarátok is, de ezeket „gyanus szövetségesek” neven ismeri a világ. Egyszóval a „barátság” becsületes fogalmát a maguk köréből száműzték a modern emberkéek.

Az ember hajdan minél befolyásosabb és tekintélyesebb hivatalt viselt, annál na-

gyobb, annál tisztább és józanabb volt az ő ismeretköre, annál jobban megismerte az embereket és a viszonyokat.

Ma már ez is másképen van.

Ma már minél nagyobb egyesek hatásköre, annál korlátoltabb és megbízhatatlanabb az ő emberi ismerete.

Ma már csakis a társadalmi minitaur képek tiszták, de mihelyt ezek a képek nagyra nőttek: torzalakok zürzavarát tüntetik fel.

Ha valóban bölcs és becsületes akarsz lenni, — szállj le a magas fénykörből, mert ott ma minden megmetyelgett és hamis. Jöjj és szállj alá a tiszta levegőjű egyszerűség háztartása körébe, itt megismered nemcsak embertársaidat, de önmagadat is.

„Publicista.”

A belügyminiszter és Debreczen város költségvetése.

(A belügyminiszteri leirat)

A belügyminiszter leirata, mint már jeleztük is megérkezett Debreczen város 1902. évi költségelőirányzatára. A belügyminiszteri jóváhagyás nem teljes, töröli azt a részt, melyben a költségvetési hiány részbeni fedezési céljaira 77000 korona városi pótdadó hátralékok jelöltek ki és felhívja a város közönségét, hogy a hiányt pótdadó útján fedezze; de kifogásolja azt is, hogy az előirányzott módokat nem tartják be. Ezen nagyfontosságú miniszteri leiratra még visszatérünk, de most annak csak a főbb részeit közöljük.

129217 sz.

III. fő.

A szab. kir. város közönségének

Debreczenben.

A város házipénztáráról 1902. évre szerkesztett költségelőirányzatot, mely szerint a bevételek 2. 592 998 korona 67 fillért, a kiadások 3.026 570 korona 63 fillért tesznek ki és így 433.571 korona 96 fillér hiány mutatkozik, — az alább következő észrevételekkel ezennel jóváhagyom.

Ellenben a f. évi október hó 9-én 183/14039. sz. a. hozott közgyűlési határozat azon részét, mely szerint a **költségvetési hiány részbeni fedezése céljaira 77000 korona városi pótdadó hátralék jelöltetett ki, — jóváhagyhatónak nem találtam**, mert a már előirányzott jövedelmek be nem hajtásából származó cselekvő hátralékok újból költségvetési fedezetül kinem jelölhetők. Amennyiben ezen hátralékok befolyának, azok a pénztári maradványban nyerne elszámolást és mint pénztári maradvány lesz a következő évi költségelőirányzatba mint fedezet beállítandó; **felhívom ennél fogva a város közönségét, hogy az egész költségvetési hiánynak pótdadó útján leendő fedezése iránt mielőbb közgyűlésileg határozzon** és határozatát hozzámal haladék nélkül terjessze fel.

Együttal felhívom a város közönségét, tegye megfontolás tárgyává, miszerint a pótdadó százalékainak megállapításánál az összes előírt állami adó alapvetések számításba, avagy a költségvetési fedezet biztosítása érdekében nem tartandó-e a maga

részéről is czélszerűnek az állami adó alapból egy bizonyos összeget azon oknál fogva leütni, mivel egyrészt a kivetett állami adókból évközben szintén leírások eszközöltetnek, másrészt pedig gyakorlati tapasztalat, hogy a kivetett városi pótdadók teljes összegükben be nem folynak, a mi a városi háztartásban zavart idéz elő.

A mi a bemutatott költségvetés beosztását és részletezését illeti, e tekintetben **ezt is javulás észlelhető ugyan, noha a költségvetés e tekintetben még mindig nem tökéletes és fokozatos javítást igényel**. Különösen felhívom a város közönségének figyelmét arra, hogy az előző évi költségvetésben felvet tételektől való eltérések lehetőleg kerültessenek, a változások pedig tökéletesen indokoltassanak.

Ami a költségvetési tételek számösszegének megállapítását illeti, e részben még mindig azon észrevétel forog fenn, **hogy a három évi átlagnak megfelelő előirányzási mód nem lesz szorosan betartva**, miáltal pedig a költségelőirányzat biztossága szenved. A három évi átlag számítás alapján történt előirányzási mód, a költségvetési indokolás, avagy jegyzet rovatában eképp tüntetendő fel: p. u.

Zárszámadási eredmény 1898-ik évben	340 korona
Zárszámadási eredmény 1899-ik évben	320 .
Zárszámadási eredmény 1900-ik évben	400 .
Összesen:	1060 .

3 évi átlag: — 353 korona 33 $\frac{1}{3}$ fillér kikerekítve előirányoztatik a bevételnél 350 korona, a kiadásnál 354 korona.

A leirat ezután a költségvetésnek egyes tételeire vonatkozólag tesz megjegyzéseket.

A leirat december hó 22-éről kelt s Gullner államtitkár látta el aláírásával.

NAPI HIREK.

A nyugalmazott főispán, mint polgármester jelölt.

Elösmerjük, hogy a debreczeni polgármesterség még egy nyugalmazott gróf főispánnak és főkurátornak sem megvetendő állapot, mindamellett képtelennek tartjuk a hirt, melyet 27 szó többséges és immáron Márk Endre társurak által szótöbbséggel igazolt Dégenfeld József gróf nyugalmazott főispán és debreczeni városatyja újabb jelöltségéről vettünk. De bármily képtelennek tetszik is ez az értesülés, azt mégis nyilvánosságra hozzuk, mert szomorú tapasztalatok, hogy Debreczen a képtelenségeknek fészke volt jó ideig. Azt jelentik ugyanis, hogy a debreczeni jeles érdekszövetkezet, mely a kövér tarlóról nem akar lemondani, a mely az erőszak hatalmával szerzettbefolyásához és jogtalan előnyehez kétségbeesetten ragaszkodik és kapaszkodik, most gróf Dégenfeld exfőispánt, a bukott rendszer leesett koronáját akarja berészakolni a birkaczimeres Debreczen város polgármesterének. Ugy-e, hogy képtelennek tetszik ez a hír? Mindamellett — ösmerve — a debreczeni felfordult állapotokat és kor-

rumpált viszonyokat nem éppen lehetetlen ez a vakmerő és képtelennek tetsző kombináció, amely ha valósággá válnék, akkor bekoronázná a klikk eddigi végzetes működését. A vagyoni-lag tönkcsélére sodort magyar városnak éppen a romlás egyik főveteményese kerülne az élére, mintahogy a multbeli sikeres működés előismerésül városatyának is beerőszakolták a társurak. Ugye hogy képtelennek és vakmerőnek tetszik ez a hír? Mi is annak tartjuk, de megdöbbentő és szomorú tapasztalatok bizonyítják, hogy Debreczen a képtelenségek városa.

Felhívás a nyirviz lecsapoló társulattal szemben érdekelt kaszáló birtokosokhoz!

Vettük a következő közérdekű felhívást. Tisztelettel felkérem mindazon Debreczenben lakó kaszáló birtokos társaimat, a kik a **nyirviz lecsapoló társaság** eljárását magukra nézve sérelmesnek és az érter helyesbítő bizottság működését kívánatosnak tartják, szíveskedjenek egy közösen megtartandó értekezletre f. hó 12-én vasárnap délután 4 órára a „Dréher” söresarnok külön helyiségében megjelenni. — Uogvári Andor Teleki u. 5.

Egy 48-as debreczeni polgár arany lakodalma.

A debreczeni polgárságnak egyik érdekemben öszült, dolgos, hazafias és jótékony tagja a Garay utczen lakos Jambor Istvan uram. A ma is délezzeg öreg magyar rendíthetetlen tagja pártunknak is és 48-49-ben verkeresztiséget áldozott a magyar szabadságot. Az akkor még 19 éves dali legény, előbb mint nemzetőr, majd mint Boesky huszár küzdött hazájáért, az orvul megtamadott magyar szabadságot és a bekes család tüzhelyhez és a vagyont gyarapító ekeszarvához a dicső csaták véres mezejéről három súlyos sebbel tért haza a vitéz huszár, a ki, mint diák, a kollegium falai közül esküdt fel a magyar szabadság szent zászlója alá. Sebei behegedtek, bánatos lelkét megvigasztalta egy kedves, hűsöges, dolgos feleség, akivel bekeben és változatlanul állandó egészségben ötven esztendő telt el az öreg bajtárs, ki becsületes munkájával vagyont is oly szépen gyarapította, hogy noha még ma is kemény derekkal, emelt fővel és tiszta kedvvel jár es el az egykori vitéz Boesky-huszár, a nyugalom éveit minden gondtól menten, elégedetten élvezi, hű nejevel és férjes leányával, unokájával együtt. Tegnap volt az ötvenéves evfordulója az öreg pár házasság kötésének, melyet magyar áldomással, tiszta kedvvel és őszinte barátok, rokonok között ugyanazon családi házban ültek el, a hol 50 esztendővel ezelőtt a fiatal Boesky huszárságot viselt völgeny együtt t nezoita a lakadalmi tanzot szive választottjával. Ritka, szép és kedves esemény, a bekesességben és becsületben eltöltött hazafias és munkás polgári házasságnak ilyen derült, elégedett alkonya. Kivánjuk, hogy Jambor Istvan urambátyámék a gvenánt lakadalmat is hasonló jó egészségben, derűsen és elégedetten töltsék hozzá tartozóikkal együtt.

A közigazgatási bizottság ülése.

A közigazgatási bizottság tegnap délután Puky Gyula főispán elnöklésével gyűlést tartott, melyen az egyes szakreferensek terjesztették elő a város mult havi közigaz-

gatási viszonyairól szóló jelentéseiket, melyeket a bizottság tudomásul vett.

Debreczeni adóprés.

Az adóprés a mult hóban is kegyetlenül működött, miről tanuskodik a pénzügyigazgatónak a közig. bizottság elé terjesztett jelentése, mely szerint a mult hóban befolyt: Egyenes adóból 115383 korona. Bélyegilletékből 29811 korona. Jogilletékből 25086 korona. Dohányilletékből 123244 korona. Az adóprés működése mellett még a polgármester jelentésében foglalt adatok is tanuskodnak. A jelentés szerint az elmúlt évben Debreczenben összesen egy millió hatszázhetvenkilenezezer korona folyt be. Ez az összeg, tekintettel a súlyos gazdasági válságokra, rendkívül megnyugtató bizonyítéka a polgárság pontosságának — mondja a jelentés. Pedig ez inkább az adóvégrehajtók folytonos zaklatásának köszönhető.

Megfelebbezett vármegyei választások.

A hajduvármegyében történt egyhangú választás után, olyannak tűnik fel előttünk ez a hír, mint a midőn a derült égből villám cikázik alá a büszke, hegyes fára. Ugyanis arról értesülünk, hogy Rásó Gyula alispánnak, Weszprémy Zoltán vármegyei főjegyzőnek és dr. Czeglédy Mihály vármegyei tiszügyésznek a választását megfelebbezték a belügyminiszterhez. Hogy mily alapon, azt nem tudjuk, egyszerűen csak az eseményt jelentjük az olvasóknak,

Debreczen egészségügye

A közigazgatási bizottság tegnapi ülésén terjesztette elő Sárváry Gyula főorvos a város mult havi egészség ügyéről szóló jelentését. A jelentés szerint a közegészségügyi viszonyok decemberben kedvezőtelenebbek voltak, mint novemberben, a mi az időjárásnak tudható be. Vörheny, kanyaró és szörvanyosan ronesoló toroklob volt a legveszedelmesebb betegség az elmúlt hónapban. Vörhenyben 17 egyén halt el — ebből 7 eset a külsőségre esik. Született a mult hónapban 221, meghalt 165. A szaporodás perzentje tehát elég kedvező.

Kossuth szobor és bál Karczagon.

A híres magyar Debreczenben elaludt a Kossuth szobor ügye. Még csak beszélni sem beszélnek róla a debreczeni hazafiak, vagyha beszélnek is, ekkor sem biztatólag; mert akkor is csak elszomorított mondanak felőle az emberek, hogy addig nem lesz Debreczenben Kossuth-szobor, amíg a sárga fekete paszomantos Simonffy Imre királyi tanácsos kapaszkodik a szegény Debreczen város polgármesteri székebe, a mi nem lehetetlen feltevés; valószínűleg így akarja kiérdemelni az öreg podeszta azt a Lipótkeresztet, amelyért volt princípálisa, az ex főispán az erősen nyugdíjkepes polgárnagy érdekében hiába kilincsel fent Széll K. urnál. Legyen hár csak mende-monda ez a hír, hogy a polgármester és aulikus társai gátolják Debreczenben a Kossuth-szobor felállítását, a szomorú tény az, hogy a debreczeni Kossuth-szobor ügye teljesen elaludt. Már pedig az szegénybéllyege a debreceni közönynek és tüntetve hirdettelt nagy magyarságnak, hogy midőn már kisebb helyek is diszes Kossuth szobrokat emeltettek, hogy midőn még a romjaiból az állítólag királyi „legyen szóra” újra épült és nyakig adós

Szeged városa is leleplezteti ez évben a Kossuth Lajos szobrát, Debreczen bujkáló politikát játszik és a debreczeni Kossuth-szobor állítását evről-évre tolja át, felejteti és altatja, noha éppen Debreczen történetének legdicsőbb, az egész világra nevezetes és fontos részét Kossuth Lajosnak debreczeni szereplése képezi. A legnagyobb szegénybéllyege tehát az ugynevezett debreczeni magyar hazafiságnak, hogy a Kossuth-szobor felállításának az ügyét igen mostohán, siváran, szegénytelenesen veszi, de annál örvedetesebb, hogy Debreczen vidékének egyik legszebb magyar kávinista községe Karczag város és közönsége mozog és dolgozik a Kossuth-szobor felállításán és minden bizonyal Karczagon hamarabb is leleplezik a Kossuth-szobort, mint a híres Debreczenben. Ugyanis Karczagról vett tudósítás szerint a **Karczagi nőegylet** 1902. évi január hó 11-én, szombaton, a nagyvendéglő emeleti összes termeiben a Karczagon felállítandó **Kossuth-szobor alapra** zártkörű bált rendez. Kezdeté este nyolcz óraker. Belépti díj személyenként 2 kor. Felülfizetéseket a szobor alapra köszönettel fogad és hirlapilag nyugtáz a rendezőség. A bál védnökője: nagyságos Madarász Imrené urnő. Védnökök: Madarász Imre és Papp Elek országgyűlési képviselők. Debreczenben is sok bált tartanak, de vajjon rendeznek-e egyetlen-egyét a debreczeni Kossuth-szobor alap javára? Különben minek is, hisz Debreczenben az osztrák érdekek ugys elnyomják a Kossuth kultuszt; sőt még talán leginkább szeretnék az egészet fekete fat ollal eltakarni.

Egy vármegyei földbirtokos halála

Hajduvármegyének egy ösmert, becsült férfja hunyt el váratlan hirtelenséggel. Lukács Dezső nádudvari földbirtokos tegnap este szívzélhüdesben hirtelen és váratlanul elhunyt. A rokonszenves és kedvelt férfiú este még a nádudvari kaszinóban szórakozott. Midőn a kaszinóból hazaindult, már ekkor érezte rosszulletét és hazaérkezvén hirtelen meg is halt. Lukács Dezső rokonszenves barátságos magyar birtokos ur, volt legutóbb bevalasztottak Hajduvármegye köztörvényhatósági bizottságába is. Résztvételt a kora elhunytával a vármegyei függetlenségi pártot is veszteség érte; mert az elhunyt, még javakorbeli földbirtokos, a függetlenségi párt híve volt és a vármegyei függetlenségi párt intéző bizottságának is Nádudvarról választott tagja volt. A derék elvtársnak és magyar földbirtokosnak adjon csendes nyugalmat az áldott magyar föld, melynek maga is munkása volt. Isten áldja emléket. 66 évet élt. F. hó 9-én temetik a nádudvari temetőbe. Bánatos neje öz. Lukács Dezsőné és édesanyja öz. Lukács Ignáczné gyászolják.

Dicsőfi József legújabb könyve.

Dicsőfi József, az aranyszáju debreczeni pap, a ki a református egyházi irodalom terén már eddig is számos maradandó becsü jeles művet alkotott, most újabb könyvet bocsátott közre. „**Templomi gondolatok**” a tudós lelkész és volt theologiai professor ez újabb művének a czime, a melynek ára 4 korona, Debreczenben, Csáthy Ferencz könyvkereskedő bizománnyában jelent meg. Nem csupán az egyházi körökre, de minden református hívőre hasznos és lelkinemesítő ez a mű, a mely mintegy 270 nagy oldalra terjed. Méltatására még visszaterünk.

Az országos református tanáregyesület szervezése.

Az országossá alakult tiszántuli ref. tanáregyesület központi választmánya, mely az ideiglenes ügyvitellel és a szervezés elvégzésével van megbízva f. hó 5-én gyűlést tartott. Mindenekelőtt a volt tiszántuli ref. tanáregyesület több mint 10 ezer korona vagyonának hovatartozásáról tanácskozott. Minthogy az országos református tanáregyesület a tiszántulinak kiszélesítése, továbbfejlesztése, a karcagi közgyűlés intenciójához képest az egész kérdéses összeg átadását az országos egyesület céljaira, mint alapítvány Abban az esetben pedig, ha valamikor feloszlanék az országos egyesület, az átadott vagyon visszajár a tiszántuli református egyházkerületnek oly feltétellel, hogy ha újra alakulna egy tiszántuli ref. tanáregyesület, akkor annak adassék át, ellenkező esetben pedig azon tiszántuli ref. tanügyi célokra fordítassék, melyeket a tiszántuli ref. tanárok, kik egyetemesen a felosztott országos egyesületnek is tagjai voltak, általános szavazati többséggel, határozatilag kijelölnek. — Ez a központi választmány véleménye a tárggyban, melyet az alapszabály tervezetbe is bevéendőnek nyilvánított. — Ezután az alapszabály javaslatot készítette el a választmány azon tervrajz alapján, melyet az elnökség előre összeállított. A tervezet szerint a tagok épenugy mint a tiszántuli tanáregyesületben, az országosban évi négy korona tagsági díjat fizetnek. — Tankönyvek kiadása és tudományos művek kiadásának elősegítése az új egyesületnek egyik fontos feladata lesz. Ügyeit vezetik a közgyűlés, a választmány, a központi igazgatóság, a tisztviselők, még pedig 1 elnök, 2 alelnök, 1 főjegyző, 3 jegyző és a pénztárnok; végül az egyes facultások kívánságára felállítandó szakosztályok. — Az alapszabálytervezetet kinyomtatva szét küldte a választmány a szervező bizottság más egyház kerületbeli tagjainak. A nagy szervező bizottsági gyűlés febr. hó elején tartatik Debreczenben, mely alkalmalával véglegesen megállapítják, a közgyűlés elé terjesztendő javaslatot. — Itt említjük még meg, hogy a tiszántuli tanáregyesület a tanévre szóló utolsó (18 dik) évkönyve készen van a pár nap alatt szétküldtetik. Függetlenségében közli az országos ref. egyesület okmányait, melyek mintegy történetét adják az eddigi mozgalmaknak. — Ez okmányokat az országos ref. tanáregyesületbe eddig belépett rendes tagok (számokban 289) névsorával külön lenyomatban is kiadta egyébb tájékoztatással együtt a szervező bizottság elnöksége, s minden újonnan belépett tagnak megküldi.

A „Jogász és tisztviselői kör” táncestélye.

Beküldetett: Már már azt hittük, hogy az utóbbi évek legsikerültebb táncestélyeinek rendezője — a Jogász- és tisztviselői kör — pihenni akar babérait, s az ideai farsangon nem szándékozik hódolatát bemutatni Carneval ő fenségének, a mi — elhiszük — sok apának okozott volna csendes örömet. de — tudjuk — még több leány és ifju szívének szerzett volna szomorúságot, elmaradván egy oly, minden ízében sikerülni szokott tündér éjszaka, mint a melynek szoktak lenni a kör táncestélyei. De hát örömmel jelentjük, hogy ezen hitünkben csalódtunk s az a rendezőség, mely már oly fényes diadalokat aratott, egyáltalában nem pihent, sőt csendben ugyan, de annál nagyobb érellyel munkált azon, hogy február 8-ának éjszakáján összehozza a „Bika szálloda” dísztermében városunk és vidékünk mulatni szerető szp. leányait és

asszonyait. A már megalakult rendező bizottság élén, ugy halljuk, Miskolczy Jenő áll, u mely név, valamint a majdnem 200 tagból álló rendező bizottság biztos zálogul szolgál arra, hogy ezen táncestély, valamint a multban, ugy ez idén is egyike lesz a legsikerültebbeknek.

Elhunyt ügyvéd.

A debreczeni ügyvédi karnak egyik népszerű s rokonszenves tagja, városunk közéletének tevékeny szereplője, kit mindenki becsült, szeretett, hunyt el ma reggel. V. Szabó Antal ügyvéd, a mindenki által szeretett „Anti bátyánk” ma reggel 9 órakor szerettei körében hosszas szenvedés után elhunyt. Az elhunyt hosszú éveken át tagja volt a város törvényhatósági bizottságának is és a kormánypártnak is tagja volt. Halála az egész városban mély részvételt keltett. A gyászborult család a lesújtó esetet a következő gyászértesítéssel tudatja: Mély fájdalomtól lesújtva tudatjuk szeretett jó férjem, a legjobb apának, illetve apósának és rokonnak V. SZABÓ ANTAL köz- és váltó-ügyvédnek folyó hó 8-án, reggel 9 órakor, életének 56-ik, boldog házasságának 26 ik évében, hosszas szenvedés után történt csendes elhunytát. a meghalodogultnak földi részei folyó hó 10 én délután fél 3 órakor fognak a József kir. herceg-utca 17-ik számú házuknál tartandó rövid ima után a Kossuth utcai sírboltban örök nyugalomra tétetni. Debreczen, 1902. január 8-án. Neje: özv. Szabó Antalné, Balkányi Szabó Elvira. Gyermekai: Gizella, Ilona férjével dr. Dr. Dávidházy Imre ügyvéddel, Ödön, Margit, Antal.

A debreczeni szállásbiztosok

egy czáfoló és felvilágosító nyilatkozatát közöltük lapunk keddi számában. Már ekkor jeleztük, hogy fentartjuk a jogunkat, hogy ahhoz akár magunk, akár a czáfoló cikkeknek az írója, dr. Király Péter munkatársunk: hozzászólhassunk. A mai napon a debreczeni szállásbiztosok nyilatkozatára dr. Király Péter megfelelő cikket hozott be szerkesztőségünkbe, a melyet térszűke miatt; lapunk holnapi számában közlünk.

Az iparosok figyelmébe.

A debreczeni ipartestület a következő figyelemztetést teszi közzé: „Ipartestületünk előjárósága 1901 november havában tartott ülésében az iparosok és alkalmazottak közötti munkabér előlegadásának szabályozása s az ebből támasztható vitás kérdések elbírálása végett a következő határozatot hozta: „A munkaad. alkalmazottjának csak a munka könyv átvétele mellett és a munkába lépés után oly összeg erejéig adhat munkabér előleget, amely összeg a két heti munkabérnek megfelel s amely összeg a felmondási idő alatt ledolgozható. — Az ezenfelül adott munkabér előleget a békéltető biz. a munkaadó részére meg nem itéli annak megfizetésére, vagy ledolgozására az alkalmazottat nem kötelezi s ily célból a munka könyv visszatartását meg nem engedti.” — Ezen határozat 1902. márczius 1 én lép életbe, s az e napig már előzőleg adott és adandó munkabér előlegek 1902. december hó 31-ig állapíttatnak meg, azontul ezen előlegek sem fognak megállapíttatni.

A kereskedő-bál.

A kereskedő bál elnöksége most küldötte szét e hó 25-ére tartandó bájára a meghívókat. A bál iránt, mely egyike lesz a szezon legfényesebb multságainak, nagy érdeklődés mutatkozik.

Hírek a nagyvilágból.

A hadsereg új felügyelőjeül, az agg Windischgrätz herceg nyugalmába vonulván, Galgóczy prsemysli hadtestparancsnokot nevezi ki a király. — **Egy francia-amerikai konzorcium,** Alaskán keresztl, a Behringszoroson át gőzkompp segítségével, vasutat akar létesíteni Amerika és Ázsia között, összekötve azt a transziberiai vasutal. — **Deutsch József milliomas,** az egykori híres Ilaas és Deutsch cégnek egyik oszlopa, millióiban és üzleti reményeiben megfogyatkozva agyonlőtte magát. — **Nagy betörést** követtek el a fővárosban, Dr. Tomka Antal budapesti orvos lakásáról százhatvanezer korona értékű koronajáradék papírt, 1400 korona értékű női mellűt, 640 koronát érő briliántos gyűrűt és egyéb ékszereket raboltak el. — **Szerkesztő változás** történt az „Egyetértés”-nél, az eddigi felelős szerkesztő, Dienes Márton helyére Hoitsy Pál lépett. — **A protestáns vallásra** tömegesen tértek át Város Hidvégén. Somogy megyében, 52 család tért át a katolikus vallásról. — **A burok** Plumer angol tabernok csapatait ismét megverték. **A kínai császári udvar** visszatért a menekülésből Pekingbe. **Ausztria-Magyarországból** hatvanezeren vándoroltak ki Hamburgon át Amerikába az elmúlt évben. — **A kassai Rákóczy-kiállítás** elnökjeül Thaly Kálmánt választották meg. A kiállítást 1903-ban tartják meg.

Debreczeni rövid hírek.

Polgári iskola Debreczenben. A debreczeni kereskedő tarsulat azzal a tervvel foglalkozik, hogy polgári iskolát létesít Debreczenben. A tarsulat az engedély elnyeréséért már meg is kereste a közoktatásügyi minisztert. — **Öngyilkossági kísérlet.** Kovács Zoltán h.-bűszörményi 18 éves fiatalember már régebb idő óta emezavart. Tegnap szüleinek lakásáról elakart szökni, de hogy ez nem sikerült, kést rántott elő s azt többször mellébe szurta. A súlyosan sérült ifjut a debreczeni közoktatóházban ápolják. — **Baleset a szecskavágó gépnél.** Kovács Ferencz béresnek saját vigyázatlansága következtében a szecskavágó gép jobb alsó karját leszakította. A közoktatóházban a jobb karját amputálták.

Vasuti altisztek estélye.

Beküldetett: A debreczeni M. Á. V. altisztikör saját helyiségében igen szépen sikerült estélyt rendezett. A nagyszámmal összegyűlt közönség élénk érdeklődéssel hallgatta végig a szépen sikerült számokat. A műsort Jankovich Sándor elnöki beszéddel nyitotta meg. Csanádi Jolánka czimbalmon játszott művészileg. Christek Leoné kedvesen énekelt magyar népdalt Birki Mihály zenekísérete mellett. Kaiser Sándor felolvasást tartott. Kulifai Erzsike szavalt és közre működött még Deseő Margitka is.

Orvosi állás a Zion egyletnél.

A Zion debreczeni betegsegélyző egyesület választmánya a folyó hó 4-én tartott ülésén elhatározta egy 3-ik orvosi állás kireálását, mely állás az e hó folyamán tartandó tisztújító közgyűlésből fog betölteni. Felhivatnak tehát a városunkban legalább két év óta működő orvos urak, hogy ezen állás elfogadása iránti hajlandóságukat az elnökségnek f. hó 11-ig bejelenteni sziveskedjenek. — Későbbi jelentkezések figyelembe nem vétetnek.

Hírek a nőegylet köréből.

A debreczeni jótékony nőegylet elhatározta, hogy a tél folyamán v i g e s t é l y t rendez. A választmány már e hó 9-én megkezdte a rendezés előmunkálatait.

A debreczeni jótékony nőegylet bizáki Puky Gyula főispán urat egy megleghangu levélben üdvözölte főispáni székének elfoglalása alkalmából. Az üdvözlő iratot Koncz Ákos nőegyleti titkár tegnap délelőtt személyesen adta át a főispánnak, ki megköszönte a nőegylet figyelmét és támogatását is megígérte.

Rendeleti Közlöny.

Ugy a közös hadseregbeli, mint a honvédségi, továbbá a közös hadseregtől a honvédséghez áthelyezettek hivatalos közlönyeit, mely a tartalékos tiszt urak kinevezéseit és áthelyezéseit hozza, megtekinthető helyben az alanti czégnél. Hol egyidejűleg a fent nevezett tartalékos tiszt urak szintén a lehető legjutányosabban szabályszerint szerezhetik be a szükségleteiket és átalakításait uruk okvetlen a czég jóhírnevéhez képest lesznek eszközölve. Blum Sándor udvari egyenruha szállító, és finom polgári szabóság. Debreczen, Kossuth-utca 19.

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Szerda, január hó 8-án bérlet 81-ik szám „C” ujdonsagul először: A páholy. Bohózat 3 felvonásban!

Csütörtök, január hó 9-én, bérlet 82-ik szám „A” — másodsor A páholy.

Péntek, január hó 10-én, bérlet 83-ik szám „B” — Svihákok. Vig operett 6 felvonásban.

Szombat, január hó 11-én, bérlet 84-ik szám „C” A suhancz. Operett 3 felvonásban. Zenéjét szerzte: Konti József.

Vasárnap, január hó 17-én, két előadás, délután 3 órakor félhelyarakkal: A bor. Falusi történet 3 felvonásban este 7 és fél órakor bérletszünetben: A Szent Iván éji álom. Vigjáték 5 felvonásban. Irta: Shakespeare.

Alfonz ur.

Parisban vagyunk, Dumas a vezetőnk. Megismerkedünk egy ugynevezett szerencsetlen leánnyal, akit csábítója a faképnél hagy, de akit egy becsületben (?) megöszült hajósiszt minden gyanu nélkül feleségévé tesz. Az asszonyka hü marad öreges férjéhez, pedig csábítójával többször találkozik asszony korában is, mert hiszen egy paraszt családnál közös akarattal helyezték el gyermeküket, a kinek létezését azonban mindketten gondosan titkolják. Az asszony, hogy férje becsületét megtarthassa, a férfi, hogy egy gazdag kocsmárosnét megnyerhessen. Mindakettő léha, csak az a különbség, hogy a férfi nem szereti gyermekét, az asszony pedig szereti, a mint a fejleményekből kitűnik. — Alfonz ur, a csábító, hogy megmeneküljön a gyermektől, becsempészi azt egykori kedvesének házába, de olyan ügyetlenül, hogy jegyese, a szolgálóból felcseperedett vendéglősné mindent megtud, csapodár vőlegénye után megy, beront vetélytársának házába s egy csomó, hatásra számított drámai jelenet után a hitvány vőlegényt elkergeti, aki így gyermektől is, vén menyaszszonyától is megszabadulva újra kezdheti ledér, mindegyik erkölcsi alapot nélkülöző életét.

Ez „Alfonz ur” röviden össze foglalva. Legkevesebb érdekkel benne a czimkép: Alfonz ur.

Mert Alfonz ur egy nagyon közönséges járdataposó, akinek csinos megjelenésén kívül semmi olyan tulajdonsága nincs, amivel drámai személyő avatását megérdemelné.

Még csak nem is gazember, közönséges szivtelen bábu, aki két napra nem tud kieszelni egy tervet. Egy ember, akiben semmi kiválóság nincsen, de aki még sem kerülheti el figyelmünket, mert a jellemtelen frátereknek ahoz a fajához tartozik, akik magukon kívül semmivel sem törődnek, erkölcsi fogalmakat csak névről ismernek és akiktől azért, valahányszor találkozunk velök, megvetéssel és szávalommal fordulunk el. A társadalom élődjei ezek, a kik a tisztességes együtt-élésnek közfelfogással szentesített törvényeit folytonosan lábbal tapodják, de a büntető kódex paragrafusai-ba nem ütköznek s így üzelmeiket — mindnyájunk szemeláttára és megbotránkozására szabadon üzik — pedig a társadalom alapjául szolgáló családi élet szentségét csufolják meg lépten nyomon. Fájdalom, az ilyen emberek megértésére nem kell immáron Párisba utaznunk, sőt elég Debreczenben is figyelmesen körültekintünk, hogy Alfonz ur egyéniségét megítélhessük.

Ezt az uracsot kellett Szőke Sándornak, társulatunk ujonnan szerződöttét bonvivantjának alakítani. Hálátlan, mert igen nehéz feladat, és sajnálattal kell kijelentünk, hogy ez nem is sikerült. Alakja Szőke-nak meg van hozzá: csinos, fess fenegyerek volt, de még se olyan, amilyet hitünk szerint, Dumas képzelt. Először is a maszka ellen van kifogásunk. A darab Alfonz ura 34 éves dendi; Szőke ur 24 évet maszkirozott, akihez sehogy sem illett a 14 éves apaság. Legfőbb kifogásunk azonban az alakítás ellen van. A Duma dendi egy léha, de magát mindig feltaláló, üres, tartalmatlan, de önzésében mindég ügyes, kiállhatatlan ur; Szőke pedig egy bamba, higvelejtű ficzkót alakított, a kinek fogalma sincs arról, amit cselekszik.

Az, amit eltávozott elődjében annyirámultunk: a művészi intuitió, szerepkörébe való elmélyedés, csaknem teljesen hiányzik ez időszerint Szőkéből. Ugy látszik, egészen kezdő, tapasztalatlan színész, akinek még nagyon sokat kell tanulnia. Nagy kár, hogy az organuma is hibás, nem tud tisztán beszélni, a szókat elnyeldesti, elhadarja, s ami legnagyobb gyengéje, a közönséges társalgási nyelv hangsúlyozásában is járatlan. Szóval: Szőkéből lehet még jó színész, de jelenleg a kezdet kezdetén van s a cserével egyáltalában nem lehetünk meglegedve. Tanulhatott az es e a kis Fleischer Lujzától, aki ő róla is egészen magára vonta a díszes közönség figyelmét. Ez az aranyos kis teremtes valóságos kabinetalakítást csinált az Adrienne szerepéből. A közönség nem tudott betelni a kis cukros baba ügyességével, korát szinte meghaladó intelligenciájával es aránylag teljesen kifogástalan játékkal. A kis Fleischer Lujza nem közönséges tehetség; csak el ne kapassák, jó irányban fejlesszék, ő belőle a magyar színpadnak első rendű csillaga lehet még s mi büszkéek lehetünk rá, hogy szárnyemelgetéseit nálunk kezdte meg.

Az előadás fénypontja ami szeretett Kiss Irénnek versenyen kívül álló, pompás játéka volt a Guichardné szerepében. Azt mondják, hogy a legjobb színészt is megszokja a közönség s végre hidegen hagyja. Hogy ez mennyire nem igaz; hogy az igazi művészet soha megszokottá nem lehet, semmi sem mutatja annyira, mint a Kiss Irén példája, aki már régen a miénk, de akinek játékában most is úgy gyönyörködünk, mintha most látnak volna először. Tegnap is egészen magával ragadta a közönséget, mert olyan Guichardné-t mutatott be, a melynél különbet nem kapunk — bátran kimondom — schol. Élénk temperamentumát, teljes tudását, egyéniségének elragadó kedvességét beleöntötte szerepébe s a parasztasszonyból

lett tipikus alakat nemcsak Montaignain urral, hanem mivelünk is egészen megszerettette.

A műveletlen, de alapjában véve nemes léleknek hozzá nem való környezetben való megnyilatkozását, a külsőségek után futó, de az igazi becsületességet ennek soha fel nem áldozó naivságnak rajzát, a tisztességes gondolkodásnak minden furesaságok között is ellenállhatatlan vonzó erejét senki Kiss Irénnél jobban tolmácsolni nem tudta volna. Gratulálunk neki az újabb szép sikerhez és magunknak ő hozzá.

Raymonde szerepét Fái Flóra játszotta elég jól. Különösen sikerültek voltak az Adrienne-nel megjátszott jelenetei. Mäskülönben a Raymonde hihetetlen alakját kevésbé sikerült neki elfogadhatóvá tenni. Ki kell még emelnünk Barthát is, a ki tegnap este a legsikerültebb alakításával mutatkozott be a Montaignain szerepében. A nemes szívé. sokat élt hajóparancsnokot, a nejét hibáival együtt igazán szerető komoly férfit, a becsületességet a durva külső alatt is tisztelő gondolkozót sikerült neki helyesen megjátszani. Sokat tett persze, hogy jó partnerei voltak.

Általában az estét sikerültnek lehet mondani. A mi feltűnő, a szerepét mindenki jól tudta, sőt Barthánál azt is tapasztaltuk, hogy nagyon is tudta ez alkalommal, mert olykor-olykor gondolkodás és pointirozas nélkül hadarta.

Uj bonvivantunk iránt ugyan nagyon vegyes érzelmekkel jöttünk haza: de őszintén kívánjuk neki, hogy legközelebbi, halásabb szerepben való fellépésével nagyobb szimpatitát gerjeszsen maga és fejlődő tehetsége iránt.

▲

IRODALOM.

A „Huszadik Század”

czim alatt megjelenő előkelő színvonalon álló társadalom tudományi havi szemléből most jelent meg a III. évfolyam első füzet. Tartalma gazdag és változatos. Közli mindenek előtt Vambéry Ármín híres orientálistánk egy cikkét „A panislamismus harca Európa ellen” czim alatt, a melynek a közel mult néhány külpolitikai eseménye aktuálitást kölcsönöz. Dr. Somló Bódog egyetemi magántanár az „Erköles tulkövetesei” czim alatt az ethika egy problémáját tárgyalja vonzóan s népszerűen, dr. Wildner Ödön pedig szakavatottsággal a XIX. század irodalmának pessimismusával foglalkozik. Kiváló érdeklődésre tarthat igényt ugy aktualitásánál mint iartalmánál fogva Vambéry Rusztemnek „A parbaj Angliában és nálunk” czimű cikke, melyben megtaláljuk az Angliában oly eredményesen veghezvitt parbajellenes mozgalom történetét is. A „szemlék” rovatában Elischer Vilmos egy Magyarországról megjelent német munkával foglalkozik, dr. Lázár Béla a német esaszárnek a művészetéről mondott beszédét foglalja, a folyóirat szerkesztője dr. Gratz Gusztáv az elmúlt hó bel- és külpolitikai eseményeiről számol be két más cikkben pedig a budapesti és bécsi téli tárlatok kritikáját találjuk. A folyóirat megrendelhető Politzer Zs. és fia könyvkiadóhivatalában (Kecskeméti u. 4.) előfizetési ár félévre 8 kor.

Az állatok világa.

Legujabban arról adtunk hírt, hogy Brehm örökbecsű művének, az állatok világának magyar kiadásából a második kötet is megjelent. Most pedig szíj jelezzük, hogy

a harmadik kötet első füzeté már kikerült a nyomda alól. Ez a füzet alapjában véve a 44-ik. amelyben a tudós szerző, a kinél érdekebben elbeszéli egy író sem tud, a patásoknál kezd szólni. Leírja a talponjárók közül szirti borzot és az erdei fakuszo borzot. Ezután az ormányosokra tér át s hosszasan foglalkozik az elefántokkal, a melyekről érdekes történeteket mesél el s a melyekről megállapítja, az eddigi mesékkal szemben az igazat s valóságot. A harmadik kötetnek ez első füzetét is szövegrajzok teszik becsesebbé. Ezeket kívül egy fekete nyomatu műlap növeli értékét. Az állatok világa a Légrády testvérek kiadásában jelenik meg s úgy a cégnél (Váci körút 78) mint minden könyvkereskedésben megszereshető. Füzetenként 80 fillérért. Az eddig kiadott hatalmas kötetek ára diszes kötésben és gyönyörű kiállításban 18 korona, a kettő együtt 36 korona.

CSARNOK.

Levél a pusztaságból.

Írta: **K. Simó Ferenc.**

Én édes: jó szülő anyám! Hogy ime elmúlának az ünnepek s a tanítás ismét megkezdődik, gondoltam, hogy levéllel felkeresem, ha már másként nem tehetem ezt jó öreg szülém. Mert bizony a mi utaink olyan messze elvittek bennünket, vagy inkább csak engem, mintha a száraz levelet elragadja a szél, és úgy elviszi, hogy még szemmel se lehetne utána nézni. Így elvitt engem is a sorsom s talán térdig is elkopnák a lábam, ha innét haza akarnék jutni a mi jó öreg házukba. Pedig sokszor elgondolom, hogy mi is történnék, ha én valamelyik délután bekopognék az alacsony ajtón, mondván, hogy:

— Adjon Isten, szerencsés jó estvet, édes jó szülőanyám.

Juliska váltig is mondja, hogy menjek már haza az én szülő hajlékomba, de hát nehéz dolog az utazás a szegény embernek.

Mikor a karácsonyi ünnepek előtt a gyerekek hazamentek, héj, hogy ragyogott az arca mindegyiknek. Hogy örültek előre a karácsonyfának, meg a sok édességnek. Eszembe jutott hogy Mari hugommal mi is így vártuk karácsony estéjén, hogy mikor hozza már az anyját a fényes fát s mikor szólal meg a csengettyű. Mintha még most is érezném a szagát annak a karácsonyfának. Éppen amint ezeket forgattam volna a fejemben akkor a szent este délutánján, hát éppen akkor toppant be Juliska kis öcsése, Jancsi s azt mondta:

— Az apám tisztelteti a tanító urat, szívesen látja ma estére. Juliska is azt mondta, hogy hívjam el a a tanító urat, de ne mondjam meg, hogy ő mondta.

Igy azután ott voltam náluk. Laj édes anyám, mintha csak a kis Mariskát láttam volna, mikor Juliska ott járt-kelt, sürgött-forgott a fa körül.

Igaz a, nem is mondtam, hogy ki az a Julis. Hát az ispán urék leánya. Elszoktam menni így délutánonként az ispán urhoz elbeszélgetni, néha Julis is bejön a szobába: hogy eltöltse az időt, mert hát az ispán ur nem igen szokott délután otthon lenni.

Hát öreg szülém, maga hogy töltötte el az ünnepeket? Tudom, nem valami vidáman, hiszen nem is jó az embernek egyedül lenni. Tudom, én azt jól, hiszen, majd ha az Isten megsegít, nem is lesz majd egyedül Imádkozzék csak abból az öreg, fekete imádságos könyvből, annak lesz csak

foganatja, hiszen sok bajban, rosszban hozott az már vigasztalást onnét felülről!

Az én napjaim csak telnek, mulnak, amint a szegény ember napjai szoktak telni a nagy pusztaságban. Mert hát a nagy urak nagy helyütt kereshetik egymást, ha éppen az időt akarják eltölteni, de a szegény ember ott él, ahová a sors letette. De okos a sors is. A nagy pusztaságban is lehet az ember forrást, ha nagyon megszomjuhozik. A fizetéseiből is kijön az ember, nem sok az egynek, de ha akarja, talán kettőnek sem kevés. Ha pedig többen vannak, ad az Isten hozzá valót.

Reggelenként, mikor elindulok az iskola felé, ott visz el az utam éppen Juliskáék előtt. Néha, hébekorba, akkor szokott Juliska az aprómarháknak gabonát szórni. — Igy azután minden reggel ott szoktunk beszélgetni a kerítés mellett. Tudja, jó anyám magáról is annyit beszélgetünk,

Mondta Julis a multkor hogy:
Tudom, maga szereti az édes anyját?

— Mondtam én, hogy bizony szeretem, mert olyan jó asszony nincs is több a földön. Azt mondja arra a Juliska:

— Látja, én is szeretem ám a maga édesanyját, pedig nem ismerem. De hát a maga édesanyja az!

Azután elfutott, mert hitták. Multkor megint magáról beszélgettünk édes anyám. Kérdezte Juliska, hogy:

— Ugy-e bár öregasszony az édesanyja?

Mondtam, hogy öreg már szegény, — áldja meg az Isten, pihenés kellene szegénynek, de hát nincsen körülötte senki. Saját magának kell minden kancsó vizért a kultra menni.

Mondta Juliska hogy mért nem veszem magamhoz?

— Hej venném én, de mit érne az! Az iskolában vagyok én egész nap, ki segítene neki? Ha az Isten megsegítene, s nem lennék egyedül, majd másképpen lenne az!

Arra azt mondta Juliska, hogy:
— Jó, gondos feleség kellene az anyja fiának, aki azután szegény öreget apolná!

Azután hívták megint Juliskát, mert elszaladt.

Elmegyek azután az iskolába. Tanítom a fiukat a szépre, meg a jóra. Halgatnak is azok reá, de már a verükben van, hogy a maguk módja szerint hallgassák azt meg. Még az őszszel történt meg, hogy arra intetem őket: szeressek és ápolják a virágokat, meg a gyümölcsfákat, mert a gyümölcsfa hasznos, s jó ember az, ki a virágokat szereti. Mit csináltak a derék gyermekek? Másnapra ellopták az összes virágomat, s leszedték amennyi gyümölcs csak volt félteve őrzött fáimon.

Juliska öcsése, a kis Jancsi, az nem ilyen fiú. Az derék, tanulékony gyerek, Már régebben egyszer azt mondja nekem az iskola után:

— Tessék kijönni a hegyre. — A diót hozzák a szekerek, Julis néném vigyáz fel rájuk!

Ki is mentünk. Az ispán urral akartam beszélni. Csak azután jutott eszembe, hogy mondta hogy a péri vasarra megy a feleségével együtt. De azért úgy elbeszélgettünk, hogy észre sem vettük, mikor harangozták a délet. De mikor Julis olyan okosan el tud beszélni. Még azt is elmondta, hogy, ha ő valaha férjhez megy, csak tanítóné szeretne lenni.

Tudja anyám, olyan meleg meleg idők járnak egyre mifelénk, mintha tavasz akarna enni. Itt küldök pár szál ibolyát, most nyílt, Jancsi hozta nekem, de mondta, hogy

ne mondjam meg Juliskának, hogy ő megmondta, hogy ne mondja meg nekem, hogy ő küldi.

Isten áldja, én édes öreg anyám, nem irok többet. Csak azt írom meg még, hogy olyan különös álmaim vannak mostanában. Azt álmodom, hogy maga nálam lakik s körülötte egy dolgos, édes, jó asszony sűrűg, a ki olyan nagyon hasonlít a Juliskához . . .

Valódi moszkvai „Karaván Teák”,

Valódi moszkvai „Popoff”

Valódi Jamaikai Rum

Valódi francia pezsgők

Valódi francia likőrök

Valódi hollandi likőrök

Valódi francia cognac

Kitünő magyar cognac

Kitünő magyar tokaji asszok

Kitünő magyar peccsenye borok

Kitünő magyar asztali borok

Kitünő magyar tea sütemények

Kitünő magyar csukorka speciálítások.

Kontsek Géza

ujjonnan berendezett üzletében

Kossuth-utca 7.

Uj nagy fűszer árjegyzék kívánatra ingyen.

1693—1901.

Zárt ajánlati árverési hirdetés.

A debreczeni ev. ref. egyház piac utcai lelkészlak alatti (Fekete Jakab és Grünfeld Adolf által bérelt) két bolthelyiség elé portále építését határozván el, e portále építésére zárt ajánlati árlejtést hirdet oly módon, hogy az ajánlatok **1902. é. jan. 20. d. e. 10 óráig** az egyház iktató hivatalába adandók be.

A te vrazj, vállalati feltételek az egyház irodájában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Debreczen, 1901. é. dec. 21-én.

Szinay Gyula

gazd. biz. elnök.

Ujdonság!

Szabadalmazva Magyarországon és a szomszédos államokban.

POLGÁR SÁNDOR

m. kir. szabad. nyert orvosi

mű és kötszerész

BUDAPEST

VII. Erzsébet-körút 50.

egész új szerkezeti sérvkötőt talált fel, mely a legmodernebb technikai vívmányok között, orvosi kapacitások szerint, a legelső helyet foglalja el és e téren a legelőkeltebbnek bizonyult.

Fenti nevezett cégnél az összes betegápolási czettek, kötszerek,

gummiárak

stb. a legjobb minőségben jutányosan beszerezhetők.

Nagy kepes árjegyzék ingyen és bérmentve.

(Fenti címre ügyelni tessék)

Utánzás ellen védve 16307 sz.

Leszállított árak!

Szabó Lajos fiai

czégnél.

4 1/2 mtr 120 cm. széles fekete szövet	frt 1.75
4 1/2 mtr 120 cm. széles színes szövet	frt 2.15
4 1/2 mtr 120 cm. széles divat szövet	frt 2.25
4 1/2 mtr 120 cm. széles finom szövet	frt 2.45
7 mtr jóminőségű velez hazai	2.20
1 db 6 szem. kávé abrosz	1.30
1 „ 6 „ fehér vászon terít.	2.75

Az idény legújabb divat szövetje

120 cm. Homespun és Cybeline

ezelőtt frt 2.25 és frt 2.80 most csak

1 frt és 1 frt 30 krajczár.

17058—1901 sz.

Hirdetés.

Hajdúvármegyei Szovát község határában fekvő s Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező „Nagy-Mező» nevezetű tagbirtok 6-ik és 7-ik birtok részlete az 1902. é. jan. hó 15-ik napján d. e. 9 órakor, a városházának nagytermében megtartandó nyilvános árverésen az 1902. okt. 1-től 1914 okt. 1-ig terjedő 12 évre haszonbérbe ki fog adatni. Az árverési feltételek a város számvevői hivatalánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A 6 ik tag 539 h. 1372 ööl, a kikiáltási ár 15950 kor, a 7-ik tag 432 h. 54 ööl s kikiáltási ár 13266 kor.

Árverelő a kikiáltási ár 10%-át készpénzben bánatpénzül az árverelő bizottságnál előre letenni kötelesek.

Kelt Debreczen, 1901. decz. 9.

A városi tanács.

1926—1901.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bíróságnak V. 550/4. 1901. sz. végzése folytán közhírré tételik, miszerint a debreczeni kölcsönös segélyző egyesület részére Koncz Ákos és társai debreczeni lakosoktól 800 kor. tőke, ennek 1900. évi szept. hó 1-től számítandó 6% kamatai és eddig összesen 74 kor. 71 fl. perköltség erejéig 1901. é. jan. hó 31-én bíróilag lefoglalt s 1860 kor. becsült butorok és egyebekből álló ingóságok 1902. évi jan. hó 5-én d. e. 9 órakor kezdetét veendő és Batthyáni-u. 13 sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1901. decz. 18-án.

Sugár Gyula

bírói kiküldött.

4122—1001.

III

Árverési hirdetményi kivonat.

A hnanási kir. bíróság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Pásztor Gyula és társa bej. czég végrehajthatónak Nagy Imre nős Fekete Zsuzsánnával végrehajtást szenvedő elleni 326 kor. 58 kr. tőkötvetelés és járul. iránti végrehajtási ügyében a hnanási kir. bíróság területén levő a h-nánási 539 sz. betétben fekvő az 2841 hrsz. a. Kis Ernő utcában levő 817 sz. ház és udvarra az árverést 1200 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1902. é. jan. 24. napján d. e. 9 órakor a község árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsáranak 10%-át vagyis 120 koronát készpénzben vagy az 1881 LX. te. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 é. nov. 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881 LX. te. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű előismervényt átszolgáltatni.

Kelt H. Nánáson, 1901. é. nov. hó 4-én.

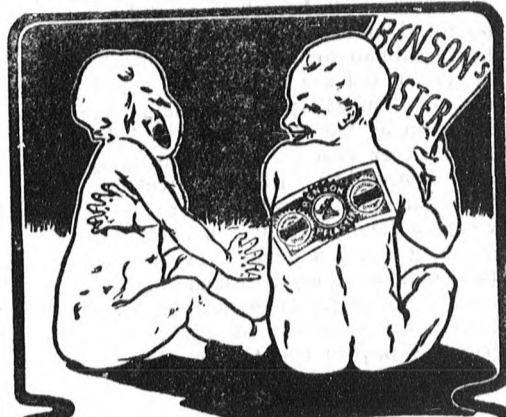
A hnanási kir. bíróság mint telek-könyvi hatóság.

Dr. Konczvald

kir. albró.

Kiadó majorsági föld.

A Hatvan-utcai kert mellett. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Seabury & Johnson-féle

BENSON-TAPASZ

a leghatásosabb szer rheuma, esipőfájdalom, oldalfájás hátfájás, mellfájás, köhögés és mindenféle meghűléseknél.

Ovakodjunk csekélyebb értékű utánzatoktól.

Kapható Mihalovits J. gyógyszer. Debreczen.

Fitos Ferencz gyógyszer. N.-Károly,

Louis Ritz & Co. Hamburg.

A valódi Pekarek-féle kínai thea eredeti csomagolásban

minőségét illetőleg nem pótolható semmiféle más fajjal, mert

finomságában, erő és illatban

a sikeres vegyítés következtében, felülmulhatlan.

Kísérletet kell tenni és vigyázni kell a bevásárlásnál a minden eredeti csomagoláson látható aláírásra, nehogy csekélyebb értékű utánzatokat adjanak.

Pekarek-féle kínai thea

kapható DEBRECZENBEN:

Geréby Fülöp utócai, Czeglédy és Polgár, Várray József, Várray János. Félégyházy János fűszer és csemege üzletében.

KIVÁLÓ ERŐSÍTŐSZER

Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co. Elberfeld.

SOMATOSE

humból készült és ennek tápanyagát tartalmazó istelen, könnyen oldódó Albumose készítmény a legkiválóbb erősítő szer

gyenge és a táplálkozásban elmaradottaknak, ideg-, mell- és gyomorbetegeknek, beteggyasoknak, angol kórban szenvedő gyermekeknek, szülőknek, nemkülönben

vas-Somatose

alakjában a

sápkórosoknak

lehet ajánlva az orvosok által.

Vas Somatose nem egyéb 2% szerven összetett vasat, a milyen alakban a vas az emberi testben van jelen, tartalmazó Somatose.

Somatose rendkívül gyorsan az étvágyat

Raktáron van az összes gyógyszerárakban és gyógyszerkereskedésekben.